

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Amplificatio luxus per adiuncta, pro Roscio Amerino. n. 133. Capvt XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

est à pari vinci, aut superiore, indignius ab inferiore, atque humiliore. Luctuosum est tradi alteri cum bonis, luctuosius inimico. Horribile est causam capitis dicere: horribilius priori loco dicere.

innotuit, & descriptio facti.

Omnia circumspexit Quinctius, omni periclitatus est. C. Aquilli, non prætorem modo, à quo ius impetraret inuenire non potuit, atque adeo, ne vnde arbitrari quidem suo postulari. Sed ne inimicos quidem Sex. Nævij, quorum saepe, & diu ad pedes iacuit stratus obsecrans per Deos immortales, vt aut secum iure contenderent, aut iniuriam, sine ignominia sibi imponerent. Denique ipse ius inimici vultum superbissimum subiit, ipse Sex. Nævij lachrymans manum apprehendit in propinquorum bonis perferendis exercitatum, obsecrauit per fratris sui mortui cinerem, per nomen propinquitatis, at ætatis suæ, si non hominis, aut humanitatis rationem haberet: vt secum aliquid integra sua fama, qualibet dummodo tolerabili conditione transigeret, ab ipso repudiatus, ab amicis eius non subleuatus, ab omni magistratu vexatus, atque perterritus, quem præter te appeller, habet neminem, tibi, se, tibi suas omnes opes, fortunæque commendat: tibi committit existimationem, ac spem reliquæ vitæ, multis vexatus contumelijs, plurimis iactatus iniurijs, non turpis ad te, sed miser confugit. E fundo ornatissimo deiectus, ignominijs omnibus appetitus, cum illum in suis paternis bonis dominari videret, ipse filia multi dotem conficere non posset, nihil alienum tamen vita superiore commisit. Itaque te obsecrat C. Aquilli, vt quam existimationem, quam honestatem in iudicium tuum, prope iam acta ætate, decursaque attulit, eam licet ei, secum ex hoc loco efferre, ne is de cuius officio nemo vnquam dubitavit, sexagesimo denique anno, dedecore, macula, turpissimaque ignominia notetur, ne ornamentis eius omnibus Sex. Nævij pro spolijs abutatur, ne per te ferat, quominus, quæ existimatio P. Quinctium vsque ad senectutem perduxit, eandem vsque ad rogum prosequatur.

Hæc gradatio, vt postea dicitur, tota ad amplificationes facta est, nihil ea ad augendum, aut secundius, aut suavius.

Altera pars amplificationis, continet vultum calamitosi hominis opulentum aduersarium demulcentis. Denique ipsius inimici vultum superbissimum subiit, cui additur ser-

mocinatio, obsecrauit per fratris mortui cinerem. Res ipsa per se satis luctuosa est, & in se suam continet amplificationem, modo difertè narretur.

Amplificatio ab effectis describitur vir bonus. pro Cecinna num. 78.

CAPVT XXIX.

Vereor de tali viro, ne plus dicam, quam vos, aut sentiatis, aut apud vos commemorari velitis. Quapropter hoc dicam nunquam eius auctoritatem nimium valere, cuius prudentiam populus Ro. in cauendo, non in decipiendo perspexerit, qui iuris civilis rationem nunquam ab æquitate seiuixerit, qui tot annos, ingenium, laborem, fidem suam P. Romano promptam, expositamque præbuerit, qui ita bonus, & iustus vir est, vt natura, non disciplina consultus esse videatur, ita peritus, ac prudens, vt ex iure civili, non scientia solum quædam, verum etiam bonitas nata videatur, cuius tantum est ingenium, ita prompta fides, vt quicquid inde haurias purum, liquidumque te haurire sentias.

Amplificatio luxus per adiuncta, pro Roscio Amerino. n. 133.

CAPVT XXX.

Habet animi relaxandi causa rus antecellum, & suburbanum, plura præterea prædia, neque tamen vllum, nisi præclarum, & propinquum, domus referta vasis Corinthijs, & Deliacis, in quibus est antepha illa, quam tanto pretio nuper mercatus est, vt qui prætereuntes pretium enumerari audiebant, fundum venire arbitrentur. Quid præterea cælati argenti? quid stragulae vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse? tantum scilicet, quantum è multis, splendidiisque familijs inturbat, & rapinis coaceruari vna in domo potuit. Familiam verò quantam, & quam varijs cum artificijs habeat, quid ego dicam? Mitto hæc artes vulgares coquos, pistores, lecticarios, animi, & aurium causa tot homines habet, vt quotidiano cantu vocum, & neruorum, & tibiatarum, nocturnisque conuitijs tota vicinitas perfonet. In hac vita, iudices, quos sumptus quotidianos, quas effusiones, fieri putatis? quæ verò conuiuia? honesta credo in eiusmodi domo: si domus hæc habenda est

E c 2 potius

potius, quam officina nequitia, diuersorium flagitiorum omnium. Ipse vero quemadmodum compositus, & delibuto capillo passim per forum volitet, cum magna caterua togatorum videtis iudices, ut omnes despiciat, ut hominem prae se neminem putet, ut se solum beatum, solum potentem putet.

*Amplificatio rapacitatis 2. Philipp.
num. 65.*

Per partium enumerationem, & Comparata.

CAPVT XXXI.

In eius igitur copias cum se subito ingurgitauisset, exultabat gaudio persona de Mimo, modo egens, repente diues. Sed ut est apud Poetam nescio quem, male parata, male dilabuntur. Incredibile, ac simile portenti est, quoniam modo illa, tam multa, quam paucis non dico mensibus, sed diebus effuderit, maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa, & lauta supellex, & magnifica multis locis, non illa quidem luxuriosi hominis, sed tamen abundantis. Horum paucis diebus, nihil erat. Quae Charybdis tam vorax? Charybdis dico, quae si fuit, fuit animal vnum, fuit Oceanus, medius fidius vix videret tot res, tam dissipatas, tam distantibus in locis positas, tam cito absorbere potuisse. Nihil erat clausum, nihil obsignatum, nihil scriptum, apotheca tota nequissimis hominibus condonabantur, alia mimi rapiebant, alia mimae, domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum, totos dies potabatur, atque id locis pluribus: suggererentur etiam saepe (non enim semper iste felix) damna aleatoria, conchyliatis. Cui Pompeij peristromatis, seruorum in cellis, lectos stratos videres. Quam obrem desinite mirari, haec tam celeriter esse consumpta, non modo vnus patrimonium, quamuis amplum, ut illud fuit, sed vrbes, & regna celeriter tanta nequitia deuorare potuisset.

Fit per subiectionem ante oculos cum vibrata quadam orationis celeritate.

*Amplificatio luctuosi spectaculi de bonis
Cnei Pompeij hastae subiectis.*

Per hypotyposin, sustentationem, epiplexin, &c. 2. Philipp. n. 64.

CAPVT XXXII.

Hasta posita pro aede Iouis Statoris bona, miserum me! consumptis enim lachrymis, tamen infixus, animo haeret dolor, bona inquam, Cnei Pompeij magni, voci acerbissimae subiecta praeconis, vna in illa re feruitur oblita ciuitas ingemuit, seruentibusque animis, gemitus tamen populi Romani liber fuit expectantibus omnibus, quoniam esset tam impius, tam demens, tam Dijs, hominibusque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inuentus est nemo praeter Antonium, praesertim cum tot essent circa hastam illam, qui auderet, quod omnium fugisset, & formidasset audacia. Tactus igitur te stupor oppressit, vel ut verius dicam tantus furor, ut primum cum sector sis isto loco natus, deinde cum Pompeij sector, non te execrandum populo Romano, non detestabilem, non omnes tibi Deos, omnes homines, & esse inimicos, & futuros scias.

Ei haec plena, artificiosa, & grauis. Primum, quam appositè interiecta, luctuosa, parenthesis. Bona (miserum me) deinde, vide ut suspendit animos. *Expectantibus omnibus quoniam esset tam impius.* Postremo, quae fulmina exclamationum. *Tantus igitur te stupor oppressit, &c.*

Amplificatio Belli crudelis Philipp.

14. n. 8.

Per causas efficientes, effecta, comparata, &c.

CAPVT XXXIII.

Bellum inexpiabile infert quatuor Coss. vnus omnium latronum terribimus: gerit idem bellum cum senatu, populoque Romanis, quanquam ruit ipse suis cladibus, pestem, vastitatem, cruciatum, tormenta denuntiat. Dolabella serum, & immane facinus, quod nulla barbaria posset ignoscere, id Deorum consilio factum esse restatur, quaeque facturus esset in hac vrbe, nisi cum hinc ipse Iupiter ab hoc templo, atque omnibus repu-